

2.8. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Ulkoiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	2 922 255	2 589 700	2 809 700	3 082 054	272 354	109,7 %
Myyntituotot	1 654 913	1 436 000	1 620 000	1 880 242	260 242	116,1 %
Maksutuotot	660 308	634 900	634 900	615 150	-19 750	96,9 %
Tuet ja avustukset	516 048	460 900	490 900	493 498	2 598	100,5 %
Muut toimintatuotot	90 986	57 900	63 900	93 164	29 264	145,8 %
Toimintakulut	-27 451 398	-27 819 597	-28 039 597	-27 697 336	342 261	98,8 %
Henkilöstökulut	-19 063 675	-19 422 821	-19 642 821	-19 512 653	130 168	99,3 %
Palkat ja palkkiot	-15 192 285	-16 056 734	-16 096 734	-15 845 096	251 638	98,4 %
Henkilösivukulut	-3 871 391	-3 366 087	-3 546 087	-3 667 557	-121 470	103,4 %
Palvelujen ostot	-5 958 113	-6 194 306	-6 194 306	-5 909 224	285 082	95,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-798 272	-731 456	-731 456	-744 351	-12 895	101,8 %
Avustukset	-804 891	-671 300	-671 300	-660 230	11 070	98,4 %
Muut toimintakulut	-826 446	-799 714	-799 714	-870 877	-71 163	108,9 %
Vuokrakulut	-796 672	-771 170	-771 170	-845 225	-74 055	109,6 %
Muut kulut	-29 774	-28 544	-28 544	-25 652	2 892	89,9 %
Toimintakate	-24 529 143	-25 229 897	-25 229 897	-24 615 282	614 615	97,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-503			-280	-280	
Vuosikate	-24 529 646	-25 229 897	-25 229 897	-24 615 561	614 336	97,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 242					
Tilikauden tulos	-24 533 888	-25 229 897	-25 229 897	-24 615 561	614 336	97,6 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 533 888	-25 229 897	-25 229 897	-24 615 561	614 336	97,6 %

Sisäiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	43 731			50 911	50 911	
Toimintakulut	-6 894 242	-7 126 000	-7 521 000	-7 285 707	235 293	96,9 %
Toimintakate	-6 850 511	-7 126 000	-7 521 000	-7 234 796	286 204	96,2 %

Sivistyslautakunnan toimintatuotot toteutuivat merkittävästi (noin 272 000 €) arvioitua suurempina. Myyntituotoista ylittyivät eniten kotikuntakorvaukset ja erilaisten opetuspalvelujen myynnistä saatavat tulot (noin 253 000 euroa). Maksutuotoissa opistojen lukukausi- ja kurssimaksut ylittyivät noin 24 000 eurolla, hoitopäivämaksut sen sijaan alittuivat noin 56 000 eurolla. Muut toimintatuotot (vuokrat) ylittyivät puolestaan noin 30 000 euroa. Hankerahoitus toteutui arvioidun mukaisesti.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuotot lisääntyivät noin 160 000 euroa. Kotikuntakorvaukset ja opetuspalvelujen myynnistä saadut tulot kasvoivat noin 216 000 euroa. Sen sijaan hoitopäivämaksut vähenivät noin 44 000 eurolla (tulorajojen nousu) ja hankerahoitus noin 23 000 eurolla.

Sivistyslautakunnan toimintakulut alittuivat noin 342 000 eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat noin 130 000 arvioitua pienempinä (mm. opettajien palkkakulujen budjetointi). Palvelujen ostot olivat noin 285 000 arvioitua pienempiä. Tätä selittävät erityisesti lukiokoulutuksen maksuosuuden ja varhaiskasvatuksen ostopalvelujen alittuminen. Muut kulut (vuokrakulut) sen sijaan ylittyivät noin 70 000 eurolla.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut kasvoivat noin 246 000 euroa. Henkilöstökuluissa kasvua oli noin 450 000 euroa, mikä selittyy mm. palkankorotusten vaikutuksella, sijaisuuskulujen kasvulla, jaksotetuilla palkoilla. Palvelujen ostot vähenivät noin 50 000 euroa ja kohdentuivat erityisesti asiakaspalvelujen ostoihin (varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen ostot, lukiokoulutuksen maksuosuus). Aine- ja tarvikemenot vähenivät noin 54 000 eurolla (mm. kirjallisuus- ja kalustohankinnat) ja avustukset noin 187 000 eurolla (sopimusperusteisten avustusten siirtäminen kaupunginhallitukselle). Sen sijaan muut kulut (vuokrat) kasvoivat noin 45 000 euroa.

Sivistyslautakunnan toimintakate vuonna 2025 oli noin 615 000 euroa alle budjetoidun. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakate oli noin 86 000 euroa suurempi.

Sivistyslautakunnan sisäiset kulut toteutuivat noin 235 000 euroa budjetoitua pienempinä. Siivous- ja ateriapalvelut alittuivat noin 239 000 euroa. Vuoteen 2024 verrattuna sisäiset kulut lisääntyivät noin 390 000 euroa. Vuokrakulut kasvoivat noin 490 000 euroa, mutta siivous- ja ateriakulut vähenivät noin 100 000 euroa. Vuodelle 2025 ei ollut budjetoitu toimintatuottoja.

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoiset erät)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Sivistyslautakunta						
Toimintatuotot	2 922 255	2 589 700	2 809 700	3 082 054	272 354	109,7 %
Kotikuntakorvaukset	1 084 627	796 800	976 800	1 309 248	332 448	134,0 %
Hoitopäivämaksut	352 049	364 000	364 000	308 029	-55 971	84,6 %
Toimintakulut	-27 451 398	-27 819 597	-28 039 597	-27 697 336	342 261	98,8 %
Henkilöstökulut	-19 063 675	-19 422 821	-19 642 821	-19 512 653	130 168	99,3 %
Palkat ja palkkiot	-15 192 285	-16 056 734	-16 096 734	-15 845 096	251 638	98,4 %
Henkilösivukulut	-3 871 391	-3 366 087	-3 546 087	-3 667 557	-121 470	103,4 %
Palvelujen ostot	-5 958 113	-6 194 306	-6 194 306	-5 909 224	285 082	95,4 %
Vuokratulot	-796 672	-771 170	-771 170	-845 225	-74 055	109,6 %
Muut kulut	-29 774	-28 544	-28 544	-25 652	2 892	89,9 %
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	545 199	516 800	516 800	480 579	-36 221	93,0 %
Kotikuntakorvaukset	114 128			116 150	116 150	
Hoitopäivämaksut	350 817	364 000	364 000	306 752	-57 248	84,3 %
Toimintakulut	-8 824 620	-9 112 772	-9 112 772	-9 172 200	-59 428	100,7 %
Henkilöstökulut	-5 161 468	-5 168 657	-5 168 657	-5 389 162	-220 505	104,3 %
Palkat ja palkkiot	-4 101 318	-4 289 559	-4 289 559	-4 358 556	-68 997	101,6 %
Henkilösivukulut	-1 060 150	-879 098	-879 098	-1 030 605	-151 507	117,2 %
Palvelujen ostot	-2 610 184	-2 865 595	-2 865 595	-2 680 826	184 769	93,6 %
Vuokratulot	-576 075	-561 420	-561 420	-596 045	-34 625	106,2 %
Muut kulut	-12 919	-12 200	-12 200	-7 338	4 862	60,1 %
Perusopetus ja keskiasteen kou- lutus						
Toimintatuotot	1 545 471	1 340 400	1 520 400	1 735 663	215 263	114,2 %
Kotikuntakorvaukset	970 499	796 800	976 800	1 193 099	216 299	122,1 %
Hoitopäivämaksut	1 232			1 277	1 277	
Toimintakulut	-14 858 426	-15 105 751	-15 285 751	-14 884 251	401 500	97,4 %
Henkilöstökulut	-11 299 903	-11 527 140	-11 707 140	-11 397 512	309 628	97,4 %
Palkat ja palkkiot	-8 998 009	-9 546 961	-9 546 961	-9 253 955	293 006	96,9 %
Henkilösivukulut	-2 301 894	-1 980 179	-2 160 179	-2 143 557	16 622	99,2 %
Palvelujen ostot	-2 941 576	-2 988 611	-2 988 611	-2 838 640	149 971	95,0 %
Vuokratulot	-164 674	-168 600	-168 600	-205 618	-37 018	122,0 %
Muut kulut	-14 090	-7 900	-7 900	-16 454	-8 554	208,3 %
Vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot	790 396	697 400	737 400	808 541	71 141	109,6 %
Toimintakulut	-3 485 338	-3 272 079	-3 312 079	-3 348 470	-36 391	101,1 %
Henkilöstökulut	-2 372 916	-2 447 829	-2 487 829	-2 460 728	27 101	98,9 %
Palkat ja palkkiot	-1 908 032	-1 998 583	-2 038 583	-2 015 895	22 688	98,9 %
Henkilösivukulut	-464 884	-449 246	-449 246	-444 833	4 413	99,0 %
Palvelujen ostot	-365 976	-306 700	-306 700	-369 977	-63 277	120,6 %
Vuokratulot	-51 840	-35 950	-35 950	-39 771	-3 821	110,6 %
Muut kulut	-2 706	-8 344	-8 344	-1 800	6 544	21,6 %

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat perusopetuksen hallinnon henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kirjataan myös mm. sellaiset valtionavustukset, joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

Ulkoiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	41 189	35 100	35 100	57 272	22 172	163,2 %
Myyntituotot	4 104	100	100	23	-77	22,6 %
Maksutuotot	-3 401			0		
Tuet ja avustukset	40 487	35 000	35 000	57 249	22 249	163,6 %
Toimintakulut	-283 014	-328 995	-328 995	-292 415	36 580	88,9 %
Henkilöstökulut	-229 388	-279 195	-279 195	-265 251	13 944	95,0 %
Palkat ja palkkiot	-184 926	-221 631	-221 631	-216 690	4 941	97,8 %
Henkilösivukulut	-44 462	-57 564	-57 564	-48 562	9 002	84,4 %
Palvelujen ostot	-40 377	-33 400	-33 400	-19 781	13 619	59,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 626	-4 700	-4 700	-3 530	1 170	75,1 %
Avustukset	-6 480	-6 400	-6 400		6 400	
Muut toimintakulut	-4 142	-5 300	-5 300	-3 853	1 447	72,7 %
Toimintakate	-241 825	-293 895	-293 895	-235 143	58 752	80,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-253			-93	-93	
Vuosikate	-242 078	-293 895	-293 895	-235 236	58 659	80,0 %
Tilikauden tulos	-242 078	-293 895	-293 895	-235 236	58 659	80,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-242 078	-293 895	-293 895	-235 236	58 659	80,0 %

Sisäiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintakulut	-15 596	-21 100	-28 300	-38 656	-10 356	136,6 %
Toimintakate	-15 596	-21 100	-28 300	-38 656	-10 356	136,6 %

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot (vieraskielisten oppilaiden opetukseen myönnetty valtionavustus) toteutuivat noin 20 000 euroa budjetoitua suurempina. Toimintakulut (henkilöstökulut ja palvelujen ostot) alittuivat noin 37 000 eurolla. Toimintakate oli vastaavalla tasolla kuin vuonna 2024.

Sisäiset kulut ylittyivät noin 10 000 eurolla ja tämä perustuu sisäisten vuokra- ja siivouskulujen ylittymiseen.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa oli vuoden 2025 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskenteli 10 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestettiin 11 päiväkodissa lukuvuosina 2024 - 2025 ja 2025-2026. Lisäksi yksi varhaiskasvatuksen esiopetusryhmä toimi Kirkonkylän koulun tiloissa lukuvuonna 2024 - 2025.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltainen).

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhteinäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen). Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistaminen 1.8.2025.	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana opilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Henkilökunnasta noin 100 on saanut koulusta (MAPA) haasteellisen käyttäytymisen hallintaan. Varhaiskasvatuksessa on kaksi nepsy-ohjaajakoulutuksen saanutta henkilöä. Varhaiskasvatuksessa on S2 varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii Suomi toisena kielenä lasten kanssa ja koordinoi Valmo-opetusta Loimaan esiopetuksessa.	Toteutuu

Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.	Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).	Toimintaympäristöjä kehitetään lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhaiskasvatuksen alueellisen sosionomin hanke-työ tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jatkuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.	Toteutuu
--	--	---	----------

2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).	Virttaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus on toteutettu keväällä 2025. Virttaan päiväkodin rakennustyöt alkoivat syksyllä 2025. Päiväkodin on tarkoitus valmistua keväällä 2026. Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti. Oppimisympäristöjä kehitetään ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.	Toteutuu osittain

Toimintaympäristön muutokset

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen. Mm. Ukrainan tilanteella on ollut vaikutusta valmistavan esiopetuksen ja S2-opetuksen järjestämiseen.

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen -> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet painottuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Loimaan kaupunki oli mukana opetushallituksen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kesti elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla olivat Touhula Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkoti, Puistometsän päiväkoti ja Metsämaan päiväkoti. Muut toimipaikat toimivat verrokki-ryhminä kokeilussa.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Lapsimäärän ja palvelun tarpeen muutokset sekä lasten tuen tarpeen määrä vaikuttavat palvelujen järjestämiseen (henkilöstömäärä, tilat jne.). Henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja sitä sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 alkaen vähentää hoitopäivämaksuista saatavia tuottoja merkittävästi (vähennys noin 35 %). Asiakasmaksulain muutoksen seurauksena maksuttomien lasten määrä syksyn 2025 tilanteen mukaan on noin 70 % (vrt. 64 % syksyllä 2024).

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Varhaiskasvatus edistää monipuolisesti lasten ja perheiden terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Perheiden hyvinvointia osaltaan edistää myös varhaiskasvatuksen kuraattori, joka on matalankynnyksen maksuton palvelu varhaiskasvatuksen asiakasperheille.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat osa varhaiskasvatuksen arkea ja lapsen tulee päästä matalalla kynnyksellä palvelujen piiriin. Keskeistä annettaessa pedagogista tukea on oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys ja lapsen hyvinvoinnin tukeminen.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- **Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet**
- **Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun**

Varhaiskasvatussuunnitelmia ja esiopetuksen opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja lapsia suunnitelmien valmisteluvaiheessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastytyväisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Erityisesti päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakko vaikutusten arviointi. Vuonna 2025 ei varhaiskasvatuksessa tehty erillisiä ennakko vaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, vanhempainyhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Varhaiskasvatusten kuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen.

Loimaan kaupunki on mukana Turun kaupungin hallinnoimassa seutuhankintoja koskevassa yhteistyösopimuksessa (mm. toimisto- ja koulutarvikkeet, askartelutarvikkeet).

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt esiopetuksen kestävän kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa päiväkodin toimintaa. Päiväkotien kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Henkilöstö

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää seurataan, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen merkitsee henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Hanketyöntekijöitä oli vuonna 2025 kaksi, mutta seuraavassa taulukossa nepsy-ohjaaja on kirjattu hanketyöntekijöihin.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 91 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 7 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 113 htv ja syyskuussa 112 htv. Vuonna 2024 vastaavat luvut olivat 115 htv ja 121 htv. Muutokset perustuvat lapsimäärän ja tuen tarpeen muutoksiin sekä tehtävien hoidon järjestelyihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2024	TA2025	TP2025
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Palvelusihteeri	2	2	2
Hanketyöntekijä	2	3	3
Perhepäivähoitaja	11	11	10
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	6	7	6
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	29	26	29
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	57	49	51
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	2	3	1
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	2	3	3
Yhteensä	121	114	114

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkot, Peltoisten vuoropäiväkot, Sammonkadun päiväkot) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkot). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla.

Metsämaan päiväkot toimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa. Keskusta-alueelle perustettiin lisääntyneen hoitopaikkatarpeen takia kaksi ylimääräistä ryhmää vuoden 2022 aikana (lisäryhmä Puistometsän päiväkodissa, päiväkot Metsämarjat). Näiden toiminta päättyi heinäkuussa 2024. Alkuvuodesta 2023 alkaen oli entisessä Mahlapuiston päiväkodissa yksi ryhmä. Ryhmän toiminta siirtyi elokuussa 2024 Hirvimetsän päiväkotiin viidenneksi ryhmäksi aiemmin aamu- ja iltapäivätoiminnan käytössä olleeseen tilaan. Alastaron alueen esiopetusta on järjestetty Kirkonkylän koulun tiloissa syksystä 2022 alkaen ja elokuusta 2024 alkaen myös Touhula Alastarolla. Kirkonkylän koulun esiopetusryhmän toiminta päättyi kesäkuussa 2025.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään entisen päiväkot Metsämarjojen tiloissa (Savipellonkatu). Tiloissa järjestetään yhteistyössä MLL:n ja seurakunnan kanssa avointa aamupäivätoimintaa perheille kahtena päivänä viikossa sekä yhtenä aamupäivänä ja iltana järjestetään perhekahvilatoimintaa. Tiloissa toimii vanhemmuuden tukiputiikki, joka on suunnattu alle kouluikäisten lasten huoltajille, jotka kaipaavat ohjausta ja tukea arkeen, materiaalia arjen tilanteisiin ja keinoja perhearjen sujuvoittamiseen. Perheille on järjestetty myös vertaisryhmiä iltaisin, vuonna 2025 mm. Erityisen ihanat illat. Tiloissa on lisäksi varhaiskasvatuksen Nepsyputiikki, josta varhaiskasvatuksen henkilöstö saa lainata lapsiryhmien käyttöön materiaalia ja välineitä neuropsykiatrisiin haasteisiin.

Keskusta-alueen, Virttaan ja Metsämaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) ovat tällä hetkellä akuuteimmat ja erityisesti näihin alueisiin keskitytään palveluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa.

Virttaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus toteutettiin keväällä 2025. Rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. Päiväkot valmistuu keväällä 2026. Metsämaan päiväkodin kilpailutus käynnistetään alkuvuodesta 2026. Päiväkot valmistuu kesällä 2027.

Palveluostot

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

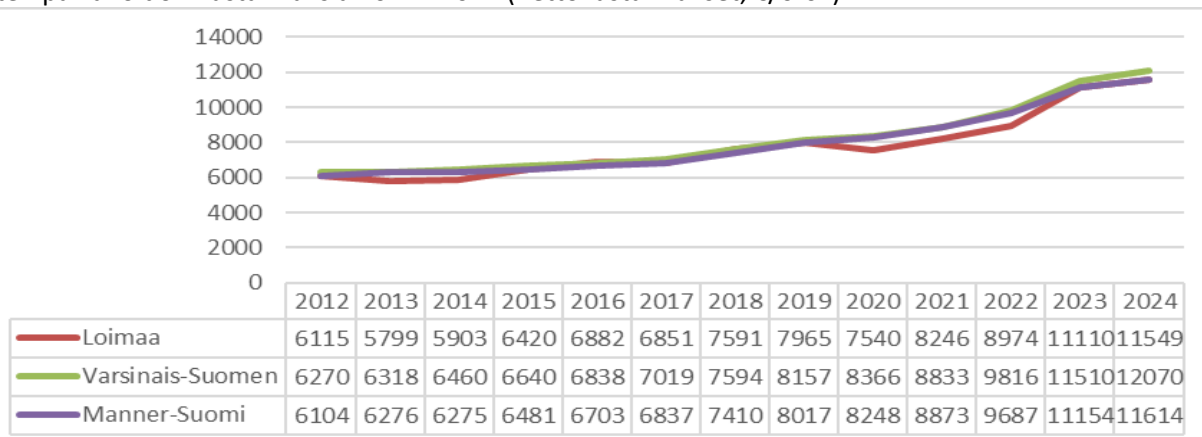
Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 400 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia. Nappulan päiväkotiyhdistyksen ja Loimaan kaupungin välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä päättyi 1.6.2024. Siivistyslautakunta päätti kokouksessaan 28.5.2025, että Loimaan kaupunki käyttää optiovuoden 2026-2027 Touhula Päiväkotien ja Verkanappulat Oy:n välisissä ostopalvelusopimuksissa.

Muut toiminnan edellyttämät resurssit**Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot**

Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINNAN LAA- JUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	555	540	552
	-joista esiopetuksessa	104	90	111
	-joista päiväkodeissa	515	500	514
	-joista perhepäivähoidossa	40	40	38
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoidossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	65/35	65/35	65/35
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	82	150	0
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	95	100	104
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	112	120	117
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	1	1	0
	-lapsia tuen piirissä	1	2	0

Lasten päivähoidon kustannuksia 2012 - 2024 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoiton kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2024 (6,6 % -> 5,1 %).

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys (konsulttiselvitys) valmistui keväällä 2023. Suunnitelma toimii ohjaavana suunnitelmana varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä. Jatkovalmistelua varten on perustettu työryhmä, johon kuuluvat sivistys- ja elinympäristölautakunnan puheenjohtajisto sekä sivistys- ja teknisen palvelualan virkamiehiä. Keskeisimmät toimenpiteet tulevat kohdentumaan keskusta-alueelle, Metsämaalle ja Virttaalle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2024 Virttaan ja Metsämaan päiväkotien hankesuunnitelmat. Em. hankkeiden jatkovalmistelua ja keskusta-alueen suunnittelua jatkettiin syksyllä 2024 ja vuoden 2025 aikana. Virttaan päiväkodin rakennustyöt käynnistyivät syksyllä 2025 ja päiväkotia valmistuu keväällä 2026. Metsämaan päiväkodin on tarkoitus valmistua kesällä 2027.

Touhula varhaiskasvatus Oy:n kanssa tehty sopimus päättyy 2025 ja Verkanappulat Oy:n kanssa tehty sopimus 2026. Molemmissa sopimuksissa on mahdollisuus kahden vuoden optioon. Sivistyslautakunta on päättänyt keväällä 2025, että Touhulan kanssa käytetään optiovuodet 2025-2027 ja Verkanappulat Oy:n kanssa optiovuosi 2026-2027. Verkanappuloiden vuoden 2027-2028 optiosta päätetään keväällä 2026.

Loimaan kaupungin ja Nappulan päiväkotiyhdistys ry:n välinen ostopalvelusopimus irtisanottiin 1.6.2024 alkaen. Toiminta siirtyi kaupungille ja jatkuu samoissa tiloissa (Sammonkadun päiväkotia).

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Varhaiskasvatuksessa oli käynnissä vuonna 2025 mm. varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistävä hanke, jossa tavoitteena on riittävän ja välttämättömän tuen toteuttaminen, millä edistetään lasten oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta. Hankkeelle on myönnetty rahoitusta 149 000 euroa/vuosi ajalle 2025-2027 (hanke on yhteinen esi- ja perusopetuksen vastaavan hankkeen kanssa).

Lisäksi varhaiskasvatuksessa oli digitaalisten oppimisympäristöjen edistämiseen liittyvä hanke, johon on myönnetty avustusta 81 000 euroa vuosille 2024-2026. Tavoitteena on kehittää varhaiskasvatuksen digitaalisuutta, kouluttaa henkilökuntaa ja valmistaa toiminnassa käytettävää materiaalia.

Sivistyspalvelujen yhteistyönä päivitetään kulttuurikasvatussuunnitelma, joka tulee voimaan 1.8.2025. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys viivästyi ja toteutuu keväällä 2026.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seurantaa ja ennakointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.
3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Arviointikohde	TP2024	TA2025	TP2025
Varhaiskasvatus			
Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)		3,5	3,4
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	112	120	125
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	101	110	105
Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	71	90	71

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista.

- Hankerahoituksen määrä (noin 70 000 euroa) on noin 115 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024 ja noin 240 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Hankerahoituksen määrällä on vastaavasti vaikutusta henkilöstökuluihin.
- Palkankorotusten vaikutus (3 %) noin +145 000 €.
- Palvelujen ostojen 2 %:n korotus (noin +55 000 €). Yksityisten päiväkotien hinnankorotukset ja palvelujen ostojen kasvu muilta kunnilta kompensoituvat yksityisen palveluntuotannon vähenemisellä (Nappulan päiväkoti).
- Varhaiskasvatuksen henkilöstövähennykset, 5 htv (lapsimäärän väheneminen, hoidon tarve) noin -90 000 €.
- Kotihoidon tuen vähentäminen (lapsimäärän väheneminen), -50 000 €.

Ulkoiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	545 199	516 800	516 800	480 579	-36 221	93,0 %
Myyntituotot	114 364	81 000	81 000	116 223	35 223	143,5 %
Maksutuotot	350 940	364 500	364 500	308 905	-55 595	84,7 %
Tuet ja avustukset	80 095	71 200	71 200	55 450	-15 750	77,9 %
Muut toimintatuotot	-200	100	100		-100	
Toimintakulut	-8 824 620	-9 112 772	-9 112 772	-9 172 200	-59 428	100,7 %
Henkilöstökulut	-5 161 468	-5 168 657	-5 168 657	-5 389 162	-220 505	104,3 %
Palkat ja palkkiot	-4 101 318	-4 289 559	-4 289 559	-4 358 556	-68 997	101,6 %
Henkilösivukulut	-1 060 150	-879 098	-879 098	-1 030 605	-151 507	117,2 %
Palvelujen ostot	-2 610 184	-2 865 595	-2 865 595	-2 680 826	184 769	93,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 475	-58 500	-58 500	-69 091	-10 591	118,1 %
Avustukset	-387 499	-446 400	-446 400	-429 738	16 662	96,3 %
Muut toimintakulut	-588 993	-573 620	-573 620	-603 383	-29 763	105,2 %
Toimintakate	-8 279 421	-8 595 972	-8 595 972	-8 691 621	-95 649	101,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-90					
Vuosikate	-8 279 511	-8 595 972	-8 595 972	-8 691 621	-95 649	101,1 %
Tilikauden tulos	-8 279 511	-8 595 972	-8 595 972	-8 691 621	-95 649	101,1 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 279 511	-8 595 972	-8 595 972	-8 691 621	-95 649	101,1 %

Sisäiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintakulut	-1 302 118	-1 392 800	-1 506 700	-1 366 004	140 696	90,7 %
Toimintakate	-1 302 118	-1 392 800	-1 506 700	-1 366 004	140 696	90,7 %

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot alittuivat jonkin verran (36 000 €). Varhaiskasvatuspalvelujen myynnistä vieraskuntalaisille saatiin tuottoja 35 000 euroa arvioitua enemmän, mutta sen sijaan hoitopäivämaksuista ja erilaisesta hankerahoituksesta kertyi tuottoja noin 71 000 euroa arvioitua vähemmän.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuotot vähenivät noin 65 000 euroa. Palvelujen myynti muille kunnille oli aika lailla samalla tasolla, mutta hoitopäivämaksut vähenivät noin 44 000 euroa ja hankerahoitus noin 25 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut ylittyivät noin 60 000 euroa. Henkilöstökulut olivat noin 220 000 euroa yli budjetoidun, mikä selittyy mm. sijaisuuskulujen ja eläkekulujen ylittymisellä sekä ns. jaksotetuilla palkoilla (lo-mapalkkavelka). Henkilösivukulut oli vuonna 2025 budjetoitu pienemmiksi kuin vuonna 2024 toteutuneet kulut. Palvelujen ostot alittuivat noin 185 000 eurolla, mikä selittyy lähinnä varhaiskasvatuksen ostopalvelujen toteutumisella budjetoitua pienempinä. Lisäksi avustukset (kotihoiton tuki) alittuivat noin 17 000 euroa. Sen

sijaan aine- ja tarvikekulut ylittyivät noin 11 000 eurolla ja muut kulut (vuokrat) noin 30 000 eurolla.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut lisääntyivät noin 348 000 eurolla. Henkilöstökuluissa kasvua oli noin 228 000 euroa (mm. palkankorotusten vaikutus, jaksotetut palkat), palvelujen ostoissa noin 70 000 euroa (mm. varhaiskasvatuksen ostopalvelujen hinnankorotukset), avustuksissa noin 42 000 euroa (kotihoitojen tuen piirissä olevien lasten määrän kasvu) ja muissa kuluissa noin 14 000 euroa. Aine- ja tarvikemenot sen sijaan vähenivät noin 7 000 eurolla.

Varhaiskasvatuksen toimintakate oli noin 95 000 euroa budjetoitua suurempi. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakate kasvoi noin 412 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen sisäiset kulut alittuivat noin 141 000 eurolla, mikä perustuu pääosin siivous- ja ateriapalvelujen toteutumiseen budjetoitua pienempinä.

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetty lukuvuosina 2024 – 2025 ja 2025-2026 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Erityisluokkaopetusta järjestetään Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisluokkaopetusta** koskevia sopimuksia naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävä määrä oppilaita. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoitavat on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoito (kuraattori- ja psykologipalvelut) siirtyi hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhteisen kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen). Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistaminen 1.8.2025.	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia aiempaa enemmän, koska maahanmuuttaja-taustaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja MAPA-koulutuksen on saanut 61 opettajaa ja 36 koulunkäynninohjaajaa.	Toteutuu

Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.	Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa (mm. turvataidot, arjen valinnat, itsetuntemus ja vahvuudet, kaveritaidot, tunnetaidot, selviytymiskeinot, arvot ja asenteet, unelmat ja luottamus elämään). MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla. Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.	Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, muutamalta mitausosiolta myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 46,7 %, kun koko maan tulos on 37,0 %, eli 37 %:lla 5. ja 8. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista sekä haitata esimerkiksi oppimista. Kouluterveyskyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointikertomuksen valmistelussa ja koulujen toimintojen suunnittelussa. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2023-2025. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.	Toteutuu osittain
Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärä (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (50 000 - 55 000 euroa).	Keväällä 2025 kerhoja toteutui 45 ja osallistujia noin 430-440. Syksyllä kerhoja oli 41 ja osallistujia noin 400-410. Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 11 830 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 44 000 €.	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila

Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluilla.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen). Luokkahenki-palvelun käyttö toteutuu kaikissa kouluissa.	Sisäilmaa on vuoden 2025 aikana seurattu Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Puistokadun koululla ja HYK:ssä (Luokkahenki). Seuranta lopetettiin elokuussa 2025. Oppimisympäristöjä kehitetään säännöllisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä (laite- ja ohjelmistoratkaisut, koulutus). HYK:iin on valmistunut akustinen ja muuntojoustava oppimisympäristö syyskuussa 2025.	Toteutuu
---	--	---	------------------------

Toimintaympäristön muutokset

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen. Mm. Ukrainan tilanteella on ollut vaikutusta perusopetuksen valmistavaan opetukseen ja S2-opetukseen.

Valmistavaa opetusta on järjestetty Hirvikosken yhtenäiskoulussa ja Keskuskoululla. S2-opetukseen on tarvittaessa ollut mahdollisuus kaikilla kouluilla. Opetushallitus on myöntänyt valtionavustusta ko.opetukseen.

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja hyvä kohdentuminen-> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Oppilasmäärän muutokset ja oppilaiden tuen tarve vaikuttavat palvelujen järjestämiseen (henkilöstömäärä, tuntikehys, ryhmäkoot jne.). Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lisääntyminen on pienentänyt oppilasmäärän laskua viime vuosina. Perusopetuksen aloittavien lasten määrä on kuitenkin jatkossa merkittävästi pienempi kuin vuosittain perusopetuksen päättävien ikäluokat.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2025 perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet painottuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Perusopetuksessa painottuu myös Osaavan työvoiman Loimaa -kärkihanke. Yritysten ja työmahdollisuuksien tunnettavuuden parantamiseen pyritään mm. suunnitelmallisella yritysten ja koulujen yhteistyöllä (esim. työpaikkavierailut). Osaavan työvoiman Loimaa -kärkihanketta tuetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatuksella (mm. teemapäivät, monialaiset oppimiskokonaisuudet, laaja-alaisten oppimiskokonaisuuksien painotukset). Yritysvierailuja on toteutettu, mutta toiminta vaatii vielä kehittämistä, jotta siitä saadaan vaikuttavampaa.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat osa kouluarkea ja oppilaiden tulee päästä matalalla kynnyksellä palvelujen piiriin. Keskeistä annettaessa pedagogista tukea on oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys ja oppilaan hyvinvoinnin tukeminen.

Perusopetuksen oppilailla on oikeus opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Opiskeluhooltotyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. 1.1.2023 alkaen opiskeluhooldopalvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueelle. Koulujen opiskeluhooltotyön toimintamallit ja periaatteet on kirjattu esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan (suunnitelma päivitetty 4/2025).

Perusopetuksen 5., 8. ja 9. luokkalaiset osallistuvat säännöllisesti kouluterveyskyselyyn. Kyselyn tuloksia hyödynnetään mm. opiskeluhoollolisten yms. palvelujen suunnittelussa. Kouluterveyskysely toteutettiin vuonna 2025. Kyselyn tuloksia on käytetty mm. kaupungin hyvinvointisuunnitelman valmistelussa.

Vuonna 2025 valmistui myös ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, joka sisältää ehkäisevän päihdetyön käytäntöjä eri palvelualueilla.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- **Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet**
- **Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun**

Opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja oppilaita suunnitelman valmisteluvaiheessa. Perusopetuksen oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintoihin ja ajankohtaisiin asioihin mm. oppilaskunnan ja vanhempainyhdistysten kautta.

Perusopetuksessa toteutetaan säännöllisesti asiakastytyväisyys- yms. kyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä. Vuonna 2025 toteutettiin asiakastytyväisyyskysely perusopetuksen huoltajille.

Erityisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakkovaikutusten arviointi. Vuonna 2025 ei perusopetuksessa tehty erillisiä ennakkovaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, vanhempainyhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Perusopetuksen koulukuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen. Kuljetuskustannukset ovat vuositasolla noin 1,4 milj. euroa. Kuljetukset on edellisen kerran kilpailutettu vuonna 2021. Uusi kilpailutus käynnistyi marraskuussa 2025 ja sopimuskausi alkaa 1.8.2026. Sopimuskausi kattaa vuodet 2026-2029 (+ optio 2v).

Loimaan kaupunki on mukana Turun kaupungin hallinnoimassa seutuhankintoja koskevassa yhteistyösopimuksessa (mm. askartelu-, toimisto- ja koulutarvike- yms. hankinnat).

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt perusopetuksen kestävän kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa koulun toimintaa. Koulujen kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Kasvatus ja koulutus ovat avainasemassa ympäristötietoisuuden lisäämisessä ja kestävään elämäntapaan oppimisessa. Koulujen ja oppilaitosten tehtävänä on huolehtia, että kaikenikäisillä kansalaisilla on sellaisia tietoja, taitoja, valmiuksia ja näkemyksiä, että kestävän ja oikeudenmukaisen tulevaisuuden rakentaminen ja kestävään elämäntapaan sitoutuminen onnistuvat.

Loimaan Keskuskoulu on useamman kerran palkittu ns. Vihreällä lipulla, joka on kansainvälinen tunnustus yhteisöille, jotka toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Kuljetusten kilpailutuksessa otettiin huomioon 1.8.2021 voimaan tullut puhtaiden ajoneuvojen direktiivi. Vähäpäästöisistä autoista oli mahdollisuus saada ns. laatupesteitä tai mikäli sopimuskauden aikana hankkii puhtaamman auton, saa korotettua kilometrihintaa. Myös uudessa kilpailutuksessa (2025) on mukana vastaava ehto.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Esim. lukuvuosina 2024-2025 ja 2025-2026 on hankerahoituksella ollut kaksi kokoaikaista työntekijää ja lisäksi useamman työntekijän työpanoksesta osa kohdentuu hanketoimintaan.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2025 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta sekä MAPA-koulutusta.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista. Opettajista muodollinen kelpoisuus on 95 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 25 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyivät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 196,9 htv ja syyskuussa 190,9. Vuoden 2024 vastaavat luvut olivat 189,9 htv ja 196,9 htv. Muutokset perustuvat oppilasmäärän vähenemiseen (tuntikehyksen pieneneminen, oppilaiden tuen tarve).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2024	TA2025	TP2025
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	4,9	4,9	4,9
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	52	51	50
Lehtori	31	31	30
Erityisluokanopettaja	17	16	18
Erityisopettaja	8	8	8
Pt. tuntiopettaja	22	21	21
Koulunkäynninohjaaja	54	52	51
Apip-toiminnan ohjaaja	3	3	3
Yhteensä	196,9	191,9	190,9

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan, Kirkonkylän ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta.

Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyi 1.8.2024 alkaen. Tämä on edellyttänyt koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatuksen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty HYK:n tiloihin. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastaapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu oppilasryhmien lisääntymisen ja apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia. Tilat valmistuivat keväällä 2025 ja ne otettiin käyttöön elokuussa 2025.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla on kevästä 2021 alkaen toteutettu sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki). Sivistyslautakunta päätti syyskuussa 2021 ottaa ko. palvelun käyttöön laajemminkin. Sopimus mahdollistaa 50 - 55 luokkatilan seurannan kerrallaan ja tarkoitus on toteuttaa seurantaa kaikilla kouluilla tietyn aikataulun mukaisesti. Sisäilmaseuranta lopetettiin toistaiseksi elokuussa 2025 ja tilalle tuli samalta palveluntuottajalta koulukiusaamisen seurantapalvelu.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Keskusta-alueen koulu- ja liikuntatiloja koskevaa alustavaa suunnitelmaa on valmisteltu vuonna

2024. Keskusta-alueen liikuntatiloja (lähinnä urheilukeskuksen huoltorakennus) koskeva jatkosuunnittelu on käynnistynyt syyskuussa 2025. Huoltorakennuksen hankesuunnitelma tulee toimitusten käsittelyyn keväällä 2026.

Palveluostot

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 400 000 euroa/vuosi). Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Kuljetusten hintatason nousu kilpailutuksessa, kouluverkkomuutos ja polttoaineen merkittävä hinnannousu ovat kasvattaneet kuljetuskustannuksia. Kuljetusten kilpailutus käynnistyi marraskuussa 2025 ja uusi sopimuskausi alkaa elokuussa 2026. Kuljetukset kilpailutettiin vuosille 2026-2029 (+ optio 2v).

Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 600 000 - 650 000 euroa/vuosi).

Muut toiminnan edellyttämät resurssit

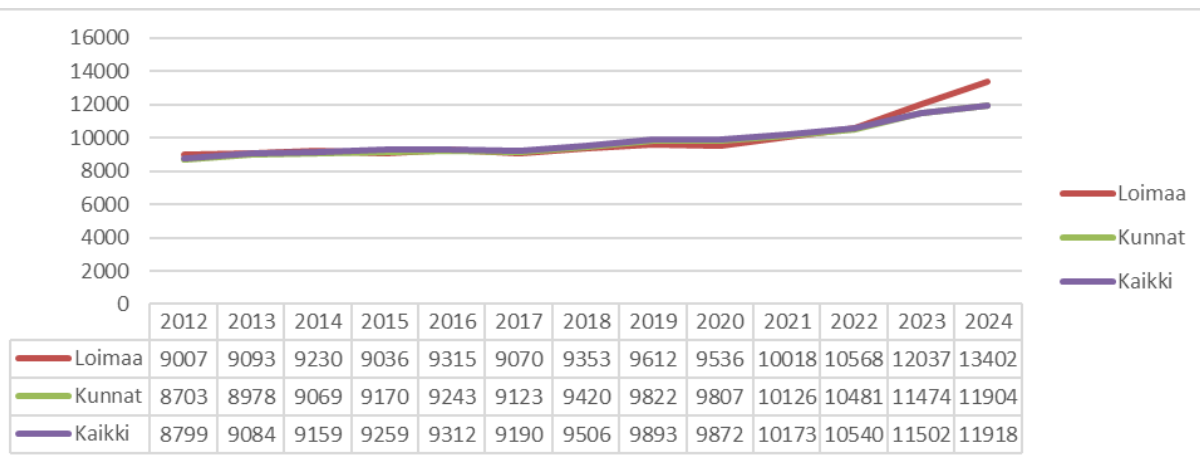
Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.

PERUSTIEDOT		TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilaat kouluittain (TA 2025 keskiarvo syyskuu 2024 ja arvio syyskuu 2025)	Asemanseudun koulu	59	55	55,5
	Kauhanojan koulu	45	43	42
	Keskuskoulu	377,5	368	360
	Kirkonkylän koulu	99	100	98
	Metsämaan koulu	48	49	46,5
	Niinijoen koulu	34	33	32
	Puistokadun koulu	298	300	298
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	424,5	428	414
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	1385	1376	1 346
	Yleisopetus	1273	1276	1 248
	Luokkamuotoinen erityisopetus	112	100	98
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	350	330 - 340	365
	Tehostetun tuen oppilaat	195	200 - 210	193
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	3,3 %	3,0 %	3,1 %
	Erytisopetus	16,3 %	15,0 %	15,5 %

Perusopetuksen käyttökustannukset 2012 - 2024 (OPH:n raportit):

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2024) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetus-tunnit/opp	Opetus €/tunti	Kuljetus-oppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yhteensä €/opp
Forssa	1 202	82	86	218,5	386	4,40	13 033
Kauhajoki	1 264,5	86	70	468	2 088	3,16	10 884
Lieto	2 533,5	65	79	527,5	1 241	3,44	9 309
Loimaa	1 316	84	82	522	2 273	3,34	13 402
Naantali	1 893	71	82	351,5	2 233	4,27	11 891
Uusikaupunki	1 329,5	74	88	390,5	1 382	6,35	12 441
Kunnat yhteensä	512 241	75	79	100 465	2 352	3,42	11 904

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääriisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 - 2021 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset ovat olleet alle valtakunnan keskiarvon, mutta vuodesta 2022 alkaen yli keskiarvon.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot

Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen kouluverkkoselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti.

Oppimisympäristöjen kehittäminen. 21. vuosisadan taidot sekä kasvanut teknologian hyödyntäminen lisäävät yhä enemmän painetta opetuksen ja rakennetun luokkaympäristön muutoksille. Meluton ympäristö ja hyvä akustiikka luokkahuoneissa ovat erityisen tärkeitä. Tulevaisuuden opetustilan oleellisina ominaisuuksina nähdään muunneltavuuden lisäksi joustavuus, johon yhdistyy teknologian tehokas hyödyntäminen sekä helppo

kalusteiden siirrettävyys ja säädettävyys. Luokat ovat kokonaisuuksia, jotka koostuvat A=akustiikasta, T=tekniologiasta ja K=kalustuksesta.

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Vuonna 2025 oli käynnissä mm. esi- ja perusopetuksen tasa-arvon edistämiseen liittyvä hanke, jossa oppilaille tarjotaan lisätukea opiskeluun (esim. ryhmäkokojen pienentäminen, avustajapalvelut). Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta 149 000 euroa/vuosi ajalle 2025-2027. (Hanke on yhteinen varhaiskasvatuksen vastaavan hankkeen kanssa).

Valtionavustusta on myönnetty myös kerhotoiminnan tukemiseen (11 830 €) ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen (44 000 €). Näiden hankkeiden tavoitteena on saada aikaan monipuolista, lapsen ja nuoren kasvua tukevaa vapaa-ajantoimintaa, mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Uusina hankkeina käynnistyivät lukuvuonna 2025-2026 koulukiusaamisen ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen liittyvä hanke sekä liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonnan -hanke. Koulukiusaamisen ehkäisyyn liittyvän hankkeen tavoitteena on kehittää ja jalkauttaa kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumisen toimintatapoja ja -malleja, vahvistaa yhteistyötä sekä edistää toimenpiteiden vaikuttavuutta perusopetuksessa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Someron kaupungin kanssa. Hankekausi kestää 31.7.2027 asti ja rahoitusta sille on myönnetty 101 175 €. Liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonnan hanke toteutetaan yhdessä liikuntapalvelujen kanssa. Avustuksen päätavoitteena on tukea liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistumista ja vakiintumista peruskouluissa sekä Move!- prosessin ja perusopetusikäisten lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan kehittämistä. Hankkeelle myönnettiin rahoitusta 38 000 euroa ja hankekausi kestää 31.7.2026 asti.

Sivistyspalvelujen yhteistyönä päivitetään kulttuurikasvatussuunnitelma, joka tulee voimaan 1.8.2025. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys viivästyi ja toteutuu keväällä 2026.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.
2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resursseja erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön pois-

saolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Arviointikohde	TP2024	TA2025	TP2025
Iltapäivätoiminta			
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2- luokat	150	150	143
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9- luokat	19	20	13
Ohjaustuntien määrä/vko	415	420	425
Perusopetus			
Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,2	11	10,5
Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	180	170	168
30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	10 900	10 900	11 400
Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)			3,2
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	16,1	16	15,7
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	18	18	17,7
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	16	15,8

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

Vuosi 2025:

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista.
- Palkankorotusten vaikutus (3 %), +330 000 €.
- Palvelujen ostojen 2 %:n korotus (noin +60 000 €).
- Hankerahoituksen määrä (noin 262 000 euroa) on noin 135 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024 ja noin 205 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Hankerahoituksen määrällä on vastaavasti vaikutusta henkilöstökuluihin.
- Tuntikehysten vähentäminen (oppilasmäärän väheneminen), -80 000 €.

Ulkoiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	1 545 471	1 340 400	1 520 400	1 735 663	215 263	114,2 %
Myyntituotot	1 159 287	966 100	1 146 100	1 376 419	230 319	120,1 %
Maksutuotot	116 029	106 000	106 000	115 629	9 629	109,1 %
Tuet ja avustukset	260 767	263 100	263 100	232 742	-30 358	88,5 %
Muut toimintatuotot	9 388	5 200	5 200	10 873	5 673	209,1 %
Toimintakulut	-14 858 426	-15 105 751	-15 285 751	-14 884 251	401 500	97,4 %
Henkilöstökulut	-11 299 903	-11 527 140	-11 707 140	-11 397 512	309 628	97,4 %
Palkat ja palkkiot	-8 998 009	-9 546 961	-9 546 961	-9 253 955	293 006	96,9 %
Henkilösivukulut	-2 301 894	-1 980 179	-2 160 179	-2 143 557	16 622	99,2 %
Palvelujen ostot	-2 941 576	-2 988 611	-2 988 611	-2 838 640	149 971	95,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-437 982	-413 500	-413 500	-419 472	-5 972	101,4 %
Avustukset	-200			-6 556	-6 556	
Muut toimintakulut	-178 765	-176 500	-176 500	-222 071	-45 571	125,8 %
Toimintakate	-13 312 955	-13 765 351	-13 765 351	-13 148 588	616 763	95,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-127			-32	-32	
Vuosikate	-13 313 082	-13 765 351	-13 765 351	-13 148 621	616 730	95,5 %
Tilikauden tulos	-13 313 082	-13 765 351	-13 765 351	-13 148 621	616 730	95,5 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 313 082	-13 765 351	-13 765 351	-13 148 621	616 730	95,5 %

Sisäiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintakulut	-3 235 281	-3 168 900	-3 358 800	-3 313 343	45 457	98,6 %
Toimintakate	-3 235 281	-3 168 900	-3 358 800	-3 313 343	45 457	98,6 %

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat merkittävästi (noin 215 000 €) budjetoitua suurempina. Mm. kotikunta- ja opetuskorvaukset yms. myyntituotot ovat noin 230 000 euroa arvioitua suuremmat. Tämä selittyy lähinnä vieraskuntalaisten lasten maksuosuuden lisääntymisellä ja hyvinvointialueelle tuotettujen palvelujen (kehitysvammaisten apip-toiminta ja loma-ajan hoito) myyntituloilla. Sen sijaan erilaista hankerahoitusta saatiin noin 30 000 euroa arvioitua vähemmän.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuotot lisääntyivät noin 190 000 eurolla. Merkittävimmin lisääntyivät kotikunta- ja opetuskorvaukset (noin 217 000 euroa). Hankerahoitusta puolestaan saatiin noin 30 000 euroa vähemmän.

Perusopetuksen toimintakulut alittuivat noin 400 000 eurolla. Henkilöstökulujen kohdalla alitusta oli noin 310 000 euroa. Opettajien palkkakulut oli budjetoitu merkittävästi korkeammiksi kuin vuonna 2024 toteutuneet palkkakulut. Hanketoiminta toteutui jonkin verran arvioitua suppeampana. Palvelujen ostot puolestaan alittuivat noin 130 000 euroa (mm. lukiokoulutuksen maksuosuus). Sen sijaan muut kulut (vuokrat) ylittyivät noin 45 000 eurolla.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut lisääntyivät noin 26 000 eurolla. Henkilöstökulujen kasvu oli noin 100 000 euroa (mm. palkankorotusten vaikutus, sijaisuuskulujen lisääntyminen) ja muiden kulujen (vuokrat) noin 43 000 euroa. Sen sijaan palvelujen ostot (erityisesti lukiokoulutuksen maksuosuus) vähenivät noin 93 000 euroa sekä aine- ja tarvikemenot (mm. kirjallisuus, kalusto) noin 19 000 euroa.

Perusopetuksen toimintakate oli noin 617 000 euroa alle budjetoidun ja oli noin 165 000 euroa pienempi kuin vuonna 2024.

Perusopetuksen sisäiset kulut toteutuivat noin 45 000 euroa alle budjetoidun, mikä perustuu lähinnä siivous- ja ateriapalvelujen alittumiseen.

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Alastaron kirjasto toimii myös omatoimikirjastona.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjasto kehittää toimintaansa ja tekee yhteistyötä muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastot ovat lukemisen, kulttuurin, kokoontumisten ja tapahtumien paikkoja. Tiloissa voi opiskella, harrastaa ja työskennellä. Kirjasto järjestää tapahtumia ja näyttelyitä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastopalveluiden tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa. Kirjasto auttaa arjen digipulmissa ja tukee kaikenikäisten ihmisten osaamista ja selviytymistä digitaalisen ajan haasteissa. Kirjaston digituki on maksutonta ja siihen voi osallistua kuka tahansa.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana koulujen kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Kaikenikäisten lukutaidon vahvistaminen on jatkossa yhä tärkeämpää. Kirjaston tavoitteena on tehdä lukutaitotyötä entistä tiiviimmässä yhteistyössä erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.

Vuoden 2025 aikana kirjasto teki päiväkotiryhmien kirjastovierailujen ohella monenlaista yhteistyötä pienten lasten lukutaidon ja lukemisen edistämiseksi. Nappulakosken päiväkodin kanssa toteutettiin eteiskirjasto, jonka tavoitteena on tuoda kuvakirjat helposti perheiden saataville ja lisätä ääneen lukemista lapsille. Avoimessa aamupäivätoiminnassa pidettiin satuhetkiä, joissa lapsille luettiin tarinoita ja aikuisille kerrottiin lukemisen merkityksestä. Kirjastosta vierailtiin myös neuvolassa esittelemässä kirjaston toimintaa ja palveluita sekä rohkaisemassa vanhempia lukemaan jo pienille lapsille.

Hirvikosken kirjastossa käynnistyi syksyllä 2025 maahanmuuttajien keskustelupiiri, jossa harjoitellaan suomen kieltä, tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin sekä ajankohtaisiin aiheisiin. Keskustelua ohjaavat suomenkieliset

vapaaehtoiset.

Lainattavien kausikorttien tarjonta laajeni: seniorikortit ja Hurrikaanin kausikortti ovat nyt lainattavissa myös Hirvikosken kirjastosta, ja AU futsalin kausikortit Hirvikosken ja Alastaron kirjastosta.

Novellikoukkuja järjestettiin Pääkirjaston ja Hirvikosken kirjaston lisäksi myös Mellilän kirjastossa. Jokaisessa tapahtumassa kuultiin vaihtuvan lukijavieraan valitsemaa novelleja ja tarinoita.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohhteita ovat mm. Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Loimaan kaupunginhallituksessa hyväksyttiin toukokuussa 2025 liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030, jonka perusteella liikuntapalveluita ja liikuntapaikkoja kehitetään tulevinä vuosina. Painopistettä ohjatussa liikunnassa laajennetaan kaikkiin ikäryhmiin. Henkilökohtainen sekä ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta on tärkeä osa palvelutarjotinta jatkossa. Virkistysuimala Vesihovin aukioloaikojen laajentamista suunnitellaan asiakaspalautteen, valtuustoaloitteen ja liikuntasuunnitelman selvityksen perusteella. Vesihovin aukioloajan laajentamisen ja liikuntaneuvontapalvelun varmistamiseksi talousarviossa 2026 on esitetty yhden liikunnanohjaajan lisäystä (1 htv).

Liikuntapalveluiden toiminnan painopisteinä olivat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jonka päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Toiminnan tavoitteena on motiivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Vuonna 2025 Loimaa ja Pöytyä tekivät hankeyhteistyötä liikuntaneuvonnan osalta. Hankkeen tavoitteena oli varmistaa matalankynnyksen tuki liikunnan aloittamiseen sekä henkilökohtaisen että ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan keinoin. Hankkeessa kohderyhmää laajennettiin edellisen hankevuoden jälkeen ikäihmisistä työ-

ikäisiin. Loimaan kaupungin liikuntapalveluissa työskentelevä hanketyöntekijä palveli Pöytyän asiakkaita kahdena päivänä viikossa. Hankekauden päätteeksi liikuntaneuvonnan palvelua jatketaan omana työnä liikuntapalveluihin lisätyillä resursseilla, ja lisäksi Pöytyä on talousarviossaan tehnyt päätöksen ostaa palvelun Loimaalta vuonna 2026. Elokuussa 2023 käyttöön otettu Seniorikortti tukee ikääntyvän kohderyhmän omatoimista liikumista ja vireyttä, samalla kortilla pääsee sekä liikunnan että kulttuurin pariin. Vuonna 2025 Seniorikortin ominaisuuksiin lisättiin myös liikuntapalveluiden ohjattujen ryhmien tarjonta. Tämä on kannustanut senioreita lisäämään viikoittaista liikuntamääräänsä, mikä näkyy merkittävänä kasvuna liikuntapalveluiden kävijämääri-
rissä

Loimaan liikuntapalvelut on vuoden 2025 aikana ottanut palveluvalikoimaansa liikuntaneuvonnan kaikille kuntalaisille sekä henkilökunnalle, jotka kokevat liikkuvansa terveytensä kannalta liian vähän. Lisäksi asiakasohjausta ja yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen kanssa. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on lisätä arkiaktiivisuutta ja tukea näin kaikenikäisten toimintakykyä ja liikunnallista elämäntapaa. Elokuussa 2025 aloitettiin Liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonta -hanke tukemaan lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa ja mahdollistamaan myös heille henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta. Hankkeessa työskentelee liikunnanohjaaja (1 htv) sekä liikkuva koulu -vastuuopettajat. Yhteistyötä tehdään liikuntapalveluiden, koulun ja hyvinvointialueen kanssa. Hanke on syksyn aikana lähtenyt hyvin liikkeelle ja lapset ja nuoret sekä perheet ovat löytäneet palvelun pariin. Hankkeen myötä on lisätty myös matalankynnyksen liikuntatarjontaa perheille.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyskeidas, joka palvelee kuutena päivänä viikossa. Yleisöaukioloaikojen ulkopuolella ja sunnuntaisin uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin. Käynnissä on Vesihovin aukioloaikojen laajentamisen tarkastelu liikuntasuunnitelman mukaisesti.

Loimaa ja muut Saviseudun kunnat ovat mukana LiikU:n organisoimissa eri vuodenaikoihin keskittyvissä liikuntakampanjoissa (talviliikkuja, haastepyöräily syksyn kampanja), joissa osanotto kirjataan pääasiassa mobiilisolvelluksin. Saviseudun kunnilla on keskinäinen asukaslukujen suhteeseen perustuva ”kisa”, jonka tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia kehitetään. Suunnitteluvaiheessa olevien talvipyöräily- ja kävelyreittien toteutuksen eteenpäin vieminen monipuolistaa eri käyttäjäryhmien ympärivuotista ulkoilukäyttöä. Harjureitillä tehtiin vuoden 2025 aikana parannustöitä ELY-keskuksen rahoituksen tukemana. Hanketta hallinnoi Säkylä. Isosuun pitkospuut kunnostettiin ja Myllylähteen esteetöntä reit-tiosuutta parannettiin sekä uusittiin reitin opasteita.

Osallistuttiin Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoon, joka jatkoi aktiivista työskentelyä vuoden 2025 aikana. Maakunnalliset liikuntastrategiat toimivat työskentelyn ja sen painopisteiden linjauksen taustalla. Ohjausryhmätyöskentelyn rinnalle perustettiin kehittäjäryhmiä eri teemojen ja kohderyhmien palvelujen kehittämiseksi, esimerkiksi liikuntaneuvonta ja soveltava liikunta. Varsinais-Suomesta oli mukana 25 kuntaa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla ja netissä alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä, kerhoja ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Loimaa on mukana nettinuorisotyössä (Netari) ja tarjoaa omalta osaltaan avoimen toiminnan palvelua mm. syrjäseutujen nuorille. Myös sateenkaarinuorille on omaa toimintaa.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan etsivän nuorisotyön yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilaukoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Sopimus Loimaan Seudun musiikkiopiston ylläpitämisestä päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Yhteistyökuntina ovat Auran, Kosken Tl, Oripään, Punkalaitumen, Pöytyän ja Ypäjän kunnat.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhteinäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.	Taiteen perusopetukseen osallistuu 350 - 400 opiskelijaa vuosittain. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.	Alle 16- vuotiaiden oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa: kuvataide 95, teatteritaide 55, musiikki 132, musiikin varhaisiän kasvatus 40, tanssin perusopetus 16, tanssin varhaiskasvatus 16. Yhteensä 354. Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 62 oppilasta.	Toteutuu
Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.	Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdentuva kurssitarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurssia.	Alle kouluikäisten ryhmiä koontui musiikissa kuusi, tanssissa yksi ja kuvataiteessa ei yhtään. Sirkuksessa kaksi ryhmää. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä oli kuusi. Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettäviä kursseja oli 38. Musiikkiopistossa taiteen perusopetuksessa poikien/miesten osuus on 44 % (75/171) , muskarissa poikien osuus 43 % (17/40). Tanssin perusopetuksessa ja satubaleissa 0 % ja työväenopistossa noin 18 %. Musiikkiopistolla oli kolme kouluvierailua, neljä vanhainkoti/palvelukotivierailua ja yksitoista musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suu- relle yleisölle avointa tilaisuutta, joista kolme tanssinäytöstä.	Toteutuu

Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.	Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen. Tablettikäyttäjien asiakasmäärä 90. Liikuntaraatien järjestäminen.	Liikuntapalveluiden tabletteja käyttää 92 asiakasta, alku- ja lopputestauksen tulokset on kirjattu. Liikuntaneuvonnan palvelu vakiintunut osaksi palveluvalikoimaa hankkeen kautta yhteistyössä Pöytyän kanssa. Ikäihmisten lisäksi palvelussa mukana nyt myös työikäiset. Liikuntaraadin sijaan vuonna 2025 järjestettiin ikäihmisten hyvinvointimessut lokakuussa yhteistyössä Pöytyän kunnan ja eri järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa.	Toteutuu
---	--	---	-----------------

Voimaa vanhuuteen -ohjelman avulla edistetään toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Liikuntaneuvonnan palveluketjun luominen ikäihmisille ja työikäisille fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi. Ikiliikkujat 65+ hankkeen myötä kohderyhmän toimintakyvyn ja terveyden vahvistaminen. Lasten ja nuorten liikuntakäytön tukeminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	10 % kasvu liikuntapalvelujen 75+ ryhmien toiminnassa. Uusien vertaisohjaajien kouluttaminen ja vanhojen aktivoiminen vertaisvetureiksi. Tavoitteena on 15 vertaisohjaajaa. Ulkoiluystäväkoulutus. Tavoitteena 10 uutta ulkoiluystävää. Seniorikortin käyttäjämäärän ja käyntikertojen kasvattaminen. Liikuntaneuvonnan palvelun vakiinnuttaminen, palvelussa 20-50 asiakasta vuosittain. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntatarjonnan vahvistaminen. Liikuntapalvelut mukana Harrastamisen Suomen mallissa.	Vertaisohjaajakoulutus elokuussa ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Vertaisohjattuja ryhmiä toimii liikuntapalveluiden ja yhdistysten toimesta. Mukana 10 vertaisohjaajaa. Erityisliikunnan ryhmät +19 %, käyntikerrat +27 %, osallistujamäärä +6 % verrattuna 31.12.2024 tilanteeseen. Seniorikortti on aktiivisessa käytössä liikuntapalveluiden osalta. Vuoden 2025 aikana 14 713 leimausta seniorikorteilla. Liikuntasuunnitelman yhteydessä toteutetun kyselyn tulosten perusteella on lisätty matalankynnyksen toimintaa kaikenikäisille ja lisäksi ulkoiluryhmiä senioreille. Liikuntaneuvontaa on vuoden 2025 aikana annettu 220 kertaa ja uusia asiakkaita palveluun on ohjautunut yhteensä 51 henkilöä. Ryhmämuotoista ohjausta on ollut kolmessa (3) ryhmässä, joissa yhteensä 21 henkilöä. Liikuntaneuvonnan prosessi kestää keskimäärin 3-12kk. Move-liikuntaneuvonta aloitettu elokuussa, palvelussa syksyn aikana 13 asiakasta. HSM tarjonnassa kuntosalikurssi lukukaudella 2024-2025 ja 2025-2026, jossa liikkuu viikoittain 4-7 yläkouluikäistä nuorta. Syksyllä 2025 aloitettiin HSM uimakerho, jossa 10 alakoululaista.	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.	Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönottoa valmistellaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Liikuntapalveluiden sekä tekniset- ja ympäristöpalveluiden laatima liikuntasuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2025. Siinä esitellään päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Urheilukeskuksen huoltorakennuksen hankesuunnittelu käynnistyi syksyllä 2025.	Toteutuu osittain

2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025	Tila
Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Eri-tyishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen	Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori kokee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.	Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2025 ovat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmätoiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).	Toteutuu

Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.	Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä koulu yhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).	Koulunuorisotyöhankkeelle ei myönnetty jatkorahoitusta vuodelle 2026. Toiminta koetaan tärkeäksi, joten kunnan oma panostus koulunuorisotyöhön on tärkeää. Koulunuorisotyöntekijän toimi on vakiinaistettu 1.12.2025 alkaen. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotilakävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisten nuokkarikokousten muodossa. Lukuvuoden 2025-2026 painopisteenä ovat arjen taitojen kartuttaminen, lukeminen ja terveelliset elintavat.	Toteutuu osittain
---	---	--	--------------------------

Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätööhön	Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työkentelyyn ja kansalaistoimintaan. Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50-55) ja osallistujamäärä (500-550). Kirjasto tarjoaa kouluille (perusopetus ja toisen asteen koulutus) ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkauksia. Varhaiskasvatukselle kirjastot tarjoavat ohjattuja kirjastokäyntejä ja satuhetkiä.	Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta koontumistiloja. Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjastoissa on järjestetty 9 näyttelyä. Kirjaston päävastuullisen järjestämät tapahtumat 59, osallistujia 1 456. Muut kuin kirjaston päävastuullisena järjestämät tapahtumat 113. Vain kirjaston päävastuullisena järjestämistä tapahtumista osallistujamäärät on laskettu. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 111, osallistujia 1 780. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 20, osallistujia 281.	Toteutuu
--	--	--	-----------------

Ylläpidetään ja kehitetään va- kiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehos- tetaan yhteistyötä paikallis- ten yhdistysten kanssa.	Perinteisten tapahtumien jär- jestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/pal- velujen toteuttaminen (moni- puolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Edis- tetään kulttuurikaveri-toimin- taa esim. yhteistyössä liikun- tatoimen ja/tai SPR:n (ystävä- toiminta) kanssa.	Vuoden 2025 alussa tapahtu- nut vesivahinko Loimaan Tai- detalossa aiheutti sen, että mm. tiistaikonserttisarja jou- duttiin siirtämään Heimolin- naan. Heimolinnassa järjes- tettiin myös useampia kon- sertteja näiden lisäksi. Tapah- tumista tiedottaminen vaatii parannusta. Keväällä 2025 tai- demuseon vaihtuvien näytte- lyiden tilassa järjestettiin No- vidan lukion kuvataiteen dip- lomi-työnäyttely. Yhteistyö lu- kion kanssa sai positiivista pa- lautetta ja vuodelle 2026 suunnitellaan vastaavaa yh- teistyönäyttelyä. Alkusyksyyn (31.8.) sijoittuvaan Loimaan kulttuurikierrokseen osallistui 32 tahoa, mikä on suurin osal- listujamäärä tähän mennessä. Taiteiden yö järjestettiin kak- sipäiväisenä.	Toteutuu osit- tain
---	---	--	------------------------

Toimintaympäristön muutokset

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen. Korona-pandemiasta palautuminen-> asiakkaiden saaminen palvelujen piiriin, korona-ajan toimivien käytäntöjen hyödyntäminen (digitaaliset palvelut).

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja hyvä kohdentuminen-> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2025 vapaa-aikapalvelujen toiminnalliset tavoitteet painottuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on edistää ja ylläpitää asukkaiden hyvinvointia tuottamalla riittävät olosuhteet virkistys- ja harrastustoiminnalle sekä järjestämällä monipuolista ja virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille kuntalaisille yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tutkimusten (ks. esim. Laitinen, M. 2013, Manninen, J. 2016 ja 2018) mukaan kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopistopalvelut ovat yhteiskunnallisia investointeja, joihin kuntien kannalta liittyy selkeä sosiaalinen tuotto-

vuus. Näihin palveluihin kohdennetut resurssit tuottavat kuntataloudelle euroissa mitattuna moninkertaiset hyödyt mm. ennalta ehkäisemällä kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä sairastumista sekä vähentämällä syrjäytymistä. Aikuisiällä tapahtuvan opiskelun on todettu myös kasvattavan kuntalaisten osaamispääomaa ja aktiivista kuntalaisuutta edistävää sosiaalista pääomaa.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- **Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet**
- **Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun**

Vapaa-aikapalveluissa toteutetaan säännöllisesti erilaisia asiakastytytyäisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Seurojen ja yhdistysten kanssa käytävä vuoropuhelu on säännöllistä.

Nuorisovaltuusto on loimaalaisten nuorten vaikuttajaelin, joka pyrkii edistämään loimaalaisille nuorille tärkeitä asioita, parantamaan loimaalaisten nuorten viihtyvyyttä, osallistumaan kunnallisten luottamuselinten toimintaan ja samalla oppimaan kunnallista päätöksentekoa ja demokratiaa.

Nuorisoparlamentin (joka 3. vuosi) tavoitteena on kuulla nuoria oman kotiseudun palveluiden ja elinympäristöjen kehittämiseksi. Nuorisoparlamentti toimii demokratiakasvatuksen välineenä, nuorten osallisuuden, aktiivisuuden ja vaikuttamisen tukena.

Nuorisotalojen talotoimikunnat vaikuttavat nuorisotalojen sisällön kehittämiseen sekä päättävät osaltaan nuorisotilaan suunnattujen toimintabudjettien käytöstä. Talotoimikunnat tukevat nuorten osallisuutta ja mahdollistavat nuorten kuulemisen heidän lähiyhteisössään.

Erityisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamista tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakkovaikutusten arviointi. Vuonna 2025 ei vapaa-aikapalveluissa tehty erillisiä ennakkovaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, seuratyhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Toimivat vapaa-aikapalvelut ovat vetovoimatekijä potentiaalisille muuttajille.

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Ei erityisiä toimenpiteitä.

Henkilöstö

Vapaa-aikapalvelujen päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Liikuntaneuvonnan siirtyminen hyvinvointialueelta kunnan vastuulle tarkoittaa jatkossa joko käytössä olevan resurssin tai palvelutarjonnan tarkastelua, jotta liikuntaneuvonnan palvelu on mahdollista hoitaa laadukkaasti kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Vesihovin aukioloaikojen laajentamiseksi ja liikuntaneuvontapalvelun toteuttamiseksi on lisätty yksi liikunnanohjaajan toimi. Lisäksi elokuun alusta liikuntapalveluissa yhdistetty laitoshuoltajan ja kassatyöntekijän toimi. Elokuussa alkaneessa Liikkuva koulu ja MOVE-

liikuntaneuvontahankkeessa työskentelee hanketyöntekijä. Liikuntaneuvontahankkeessa työskenteli hanketyöntekijä vuoden 2025 loppuun saakka.

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Kulttuurisihteerin nimeke on muutettu vuonna 2024 museonjohtajaksi ja kulttuuriohjaajan museoassistentiksi. Museoassistentti aloitti syksyllä 2025 täydennyskoulutuksena museomestarikoulutuksen. Myös nuorisopalveluissa lienee paikallaan jossain vaiheessa tarkastella viranhaltijan ja työntekijöiden nimikkeitä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuoriso-ohjaaja. Vuosina 2022-2025 nuorisopalveluissa on ollut hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. Koulunuorisotyön hanke päättyi marraskuussa 2025 ja koulunuorisotyöntekijän toimi on vakinaistettu 1.12.2025 alkaen.

Viime aikoina avoinna olleisiin tehtäviin on ollut suhteellisen vähän hakijoita ja joidenkin tehtävien täyttämisessä on ollut ongelmia. Sekä Loimaalla että kirjastoalalla yleensäkin on lähivuosina eläköitymässä huomattavasti kirjastojen henkilökuntaa. Tämä voi aiheuttaa haasteita pätevien kirjastoammattilaisten rekrytoinnissa.

Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 58,8 htv ja syyskuussa 61 htv. Vuonna 2024 vastaavat luvut olivat 58,45 htv ja 58,45 htv. Muutokset perustuvat hanketyöhön ja ostopalvelujen vähenemiseen uimahallissa. Lisäksi lisäystä on tullut 1 htv 1.8.2025 alkaen perustettuun uuteen kassa/laitoshuollon tehtävään. Myös työväenopiston henkilöstöön on tullut lisäystä 1.8. alkaen (mm. opetussuunnitelmaudistuksen valmistelu).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2024	TA2025	TP2025
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	8	8
Museonjohtaja	1	1	1
Museoassistentti	1	1	1
Kulttuurituottaja	1	1	1
Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2,5
Laitoshuoltaja	2	2	2,5
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	1,8	1,8	2
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	6	6	6
Nuorisotilan ohjaaja	0	0	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	1	2	1
St. tuntiopettaja/työväenopisto	11	11	11
Opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	5	5	5
Palvelusihteeri	1	1	1
Yhteensä	58,8	59,8	60

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Työväenopisto toimii pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetuspaikat ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii musiikkiopiston kiinteistössä ja kaupungintalolla (tanssi, muskari). Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella.

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjastojen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026.

Kirjastopalveluselityksen mukaan omatoimikirjasto piti ottaa seuraavana käyttöön Mellilän kirjastossa. Ennen omatoimikirjaston perustamista kiinteistön kunto sekä tarvittavat korjaustoimenpiteet pitää kuitenkin

selvittää. Tämän vuoksi alkuperäistä järjestystä muutetaan ja seuraavaksi omatoimikirjasto toteutetaan Hirvikosken kirjastoon. Omatoimikirjaston muutostöihin on varattu määrärahaa vuoden 2026 investointiohjelmassa. Mellilän kirjaston omatoimikirjaston perustetaan, kun kiinteistön korjaustarpeet sekä niiden toteuttaminen ovat selvillä.

Pääkirjasto on toiminut vuodesta 1998 nykyisessä rakennuksessa ja tilat alkavat olla peruskorjauksen tarpeessa. Kirjastossa kaivattaisiin asiakkaille lisää rauhallista työskentelytilaa esim. etätöiden lisääntymisen vuoksi ja uudistusta myös lastenosaston viihtyvytyteen. Kesäaikaan kirjastotilan kuumat olosuhteet sekä huonosti vaihtuva ilma hankaloittavat sekä asiakkaiden oleskelua kirjastossa että henkilökunnan työskentelyä.

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Helmikuussa 2025 talon ilmastointilaitte rikkoutui ja aiheutti vesivahingon, jonka seurauksena museo oli kiinni 15.2.-4.3.2025 välisenä aikana. Kokoelmanäyttelyn tilana toimiva Meerin sali oli suljettu 10.5.asti. Mm. konserttitoiminta siirrettiin täksi ajaksi Heimolintaan. Sulkua vaikuttaa negatiivisesti museon vuoden kokonaiskävijämäärään ja tulokertymään. Alpo Jaakkolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu) sekä syyskuussa viikonloppuisin. Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinnassa palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaleluita ja opiston ryhmiä veloitusetta. Tavoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Heimolinnassa täytti 100 vuotta vuonna 2025. Rakennuksen talotekniikan peruskorjausta on suunniteltu vuoden 2024 aikana. Sivistyslautakunta on 24.10.2024 hyväksynyt omalta osaltaan Heimolinnan sisäpuolisten töiden hankesuunnitelman. Toteuttamisen ajankohta määräytyy tulevien vuosien investointiohjelmassa.

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat. Citynuokkarin yläkerta on esteellinen. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastarolle saatiin marraskuun alusta uusi nuorisotilan entisen yläkoulun ruokalaan. Syksystä 2025 alkaen kaikilla nuorisotaloilla työskentelee kerrallaan kaksi nuorisotyöntekijää. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita. Kalikan toimintojen suhteen neuvoteltiin yhteistyöstä Pöytyän kunnan Kalikan edustajien kanssa syyskuussa 2025. Tarkoitus on sujuvoittaa varaus- ja maksujärjestelmiä mahdollisen uuden verkkokaupan myötä. Jatkossa alueiden nurmikoiden leikkuu, tilojen siivous ja porttien avaaminen pyritään tekemään yhteistyössä Pöytyän kunnan kanssa siten, että pyritään löytämään yritys, joka hoitaisi ko. tehtävät.

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi.

Toukokuussa 2025 hyväksytyssä liikuntasuunnitelmassa on yhdeksän kohdan investointitarvelistaus liikuntapaikoista ja virkistysalueista, näistä tarve- ja hankesuunnittelu on aloitettu Urheilukeskuksen huoltorakennuksen osalta, ja tullaan käynnistämään harjoitusmallin osalta. Harjureitin kehitystyötä tehtiin vuoden 2025 aikana ELY-keskuksen ja kuntien yhteisrahoituksella.

Palveluostot

Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 80 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 70 000 euroa/vuosi).

Muut toiminnan edellyttämät resurssit

Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset

Valtionosuudet ovat opistojen taloudessa merkittävät. Toiminnan volyymilla pyritään turvaamaan jatkossa valtionosuuden säilyminen. Kurssi- ja lukukausimaksut ovat samoin opistojen taloudessa merkitykselliset. Maksupolitiikassa huomioidaan toiminnan sosiaalinen ulottuvuus.

Museoiden valtionosuuden piiriin voi hakea neljän vuoden välein. Minimivaatimus museoiden henkilökunnan suhteen on kaksi kokopäiväistä museotyöntekijää, joista toinen voi olla museonjohtaja. Vaatimus tulee suoraan museolaista (§5 314/2019). Tämä edellytys täyttyy tällä hetkellä, mutta muiden hakukriteerien täyttyminen pitää varmistaa ennen seuraavaa hakukierrosta vuonna 2027.

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Muut olennaiset toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Kirjaston kävijämäärän ja lainauksen kehitys vuonna 2025

Alastaron kirjastossa otettiin omatoimikäytön myötä käyttöön uusi kävijämäärien laskentatapa. Aikaisemmin kävijämäärät mitattiin tuulikaapissa sijaitsevilla laskurilla, mutta omatoimikirjaston laiteasennusten yhteydessä siirryttiin käyttämään hälytintportteihin integroitua kävijälaskuria.

Laskentavan muutoksen vuoksi Alastaron kirjaston kävijämäärä laski. Vuoden 2024 aikana kävijämäärä oli 24 079 ja vuoden 2025 lukema oli 11 724 kävijää. Todennäköisesti vuoden 2025 lukema antaa kuitenkin aiempaa tarkemman ja realistisemman kuvan kirjaston todellisista kävijämääristä.

Vaikka Alastaron kirjaston tilastoitu kävijämäärä laski, muiden kirjastojen kävijämäärät kasvoivat

Pääkirjasto: 68 446 kävijää (kasvua 0,6 %)

Hirvikosken kirjasto: 29 024 kävijää (kasvua 8,1 %)

Mellilän kirjasto: 3 325 kävijää (kasvua 2,0 %)

Kirjaston käyttö on myös muilla mittareilla tarkasteltuna kasvanut:

Lainausmäärät: Kokonaislainaus kasvoi edellisvuodesta 3 786 lainalla (kasvua 1,8 %).

Lainaaajien määrä: Lainausoikeuttaan käytti vuonna 2025 yhteensä 4 784 lainaajaa, mikä on 75 lainaajaa enemmän kuin vuonna 2024.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Nuorisopalveluilla oli vuonna 2025 mm. etsivän nuorisotyön hanke (37 500 €), koulunuorisotyöhanke (30 000 €) ja European Solidarity Corps -hanke, joka mahdollistaa kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan Loimaalla. Musiikkiopistolle on myönnetty Erasmus+-akreditointi vuosille 2022-2027. Lukuvuodelle 2025 - 2026 on

myönnetty noin 10 300 euroa henkilöstövaihtoihin. Liikuntapalveluissa oli vuonna 2025 liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämishanke, johon on myönnetty rahoitusta 27 500 euroa. Liikuntaneuvonnan kehittämishanke oli yhteinen Pöytyän kunnan kanssa. Hankkeen tavoitteena oli tukea terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien loimaalaisten ja pöytyäläisten 65+ kohderyhmän sekä työikäisten liikunnallista elämäntapaa liikuntaneuvonnan ja terveysliikunnan keinoin. Elokuussa 2025 alkoi liikuntapalveluiden ja koulujen yhteinen Liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonta-hanke, jonka tavoitteena nuorten liikkeen lisääminen.

Liikuntapalveluiden tarjontaa tulee kehittää ja laajentaa kaikille ikäryhmille. Vuonna 2023 toteutettujen 70+ liikuntakyselyiden sekä vuonna 2024 liikuntapalvelusuunnitelman yhteydessä teetetyn kuntalaisten ja yhdistysten kyselyiden tulosten perusteella kehitetään palveluiden tarjontaa ja olosuhteita kohderyhmien toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on liikuntaneuvonnan palvelun vakiinnuttaminen osaksi palvelutarjontaa käynnissä olevien hankkeiden kautta ja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on tärkeässä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn turvaamiseksi.

Kirjastopalveluselvityksessä esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja palvelujen kehittäminen. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönoton valmistelua jatketaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Mellilän kirjastokiinteistön kunto pitää kuitenkin selvittää ennen omatoimikirjaston muutostöitä.

Kirjasto on mukana Tulevaisuusvaltaa kirjastosta -hankkeessa. Hankkeella kehitetään Lounais-Suomen kirjastoille toimintamalleja, joiden avulla pystytään entistä paremmin tukemaan vähemmistöryhmien kanssa tehtävää demokratiatyötä, joka käsittää esimerkiksi kotoutumisen, oman kielen ja lukutaidon tukemista. Hankkeen aikana työtä tehdään paikallisten ukrainalaisten aikuisten kanssa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Huitisten, Raision ja Turun kirjastojen kanssa. Lisäksi yhteistyökumppanina on Suomen ukrainalaiset ry. Yhteistä toimintaa koordinoi Turun kaupunginkirjasto. Hankeaika on 1.9.2025 - 31.12.2026.

Museotoiminnan valtionosuuden piiriin voi hakea joka neljäs vuosi. Seuraava haku on vuonna 2027. Minimivaatimus museoiden henkilökunnan suhteen on kaksi kokopäiväistä museotyöntekijää, joista toinen voi olla museonjohtaja. Tämä edellytys täyttyy, kun kulttuuriohjaajan toimi on muutettu museoassistentiksi ja kulttuurisihteerin virka museonjohtajan viraksi.

Opistojen kehittämistyössä tavoitteena on päivittää toimintatapoja, hyödyntää digitalisaatiota sekä laajentaa verkostoja paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toiminnan hyvinvointivaikutusten vahvistamiseksi.

Sivistyspalvelujen yhteistyönä päivitetään kulttuurikasvatussuunnitelma, joka tulee voimaan 1.8.2025. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys viivästyi ja toteutuu keväällä 2026.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetus-toiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on

aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Museopalveluissa talotekniset ongelmat voivat aiheuttaa sekä omaisuudelle haittaa (konservointitarpeet) että väistötilatarpeita (etenkin Taidetalo).
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivähoitoon. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivähoitoon aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittämisen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Arviointikohde	TP2024	TA2025	TP2025
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut			
käyttökustannukset /asukas	56,4	55	57
käyttökustannukset /laina	4,1	4	4,1
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut			
käyttökustannukset /asukas	34,2	26	31,6
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut			
käyttökustannukset /asukas	138,5	115	150,38
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto			
nettomenot / opiskelija €	1 980	2 030	2 028
TALOUDELLISUUS Nuorisopalvelut			
käyttökustannukset /asukas	28,9	25	26,4
TALOUDELLISUUS Työväenopisto			
käyttökustannukset /asukas	28,5	33,5	28,8
nettomenot / opetustunti €	79,3	91	80,5
VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut			
lainat/asukas	13,6	14	13,9
käynnit	122 204	125 000	112 519
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut			
taidetalo/käyntikerrat	2 393	3 000	2 105
patsaspuisto/käyntikerrat	4 894	5 000	4 820
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut			
uimahalli / käyntikerrat	66 988	70 000	79 011
vauvauinnit/käyntikerrat	1 534	1 000	2 226
kuntosali/käyntikerrat	28 141	25 000	32 984
erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	13 520	10 000	17 120
Seniorikortti/käyntikerrat		5 000	14 713
erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	769	500	818
erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjauskerrat	948	650	1 182
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto			
opiskelijoiden määrä	276	290	271
opetustunteja/ viikko ka	226	250	222
VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut			
avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	9 730	12 000	12 727
leiritoiminta, leiripäivät	98	200	109
seutukunnallinen toiminta, osallistujat	660	650	200

etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	45	80	51
etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	63	100	72
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto			
toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitel- luista)	5 526	5 600	5 467
opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 819	3 000	2 880
opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 436	1 800	1 429
alle 16 v. opiskelijat	208	290	259

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

Vuosi 2025:

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista.
- Palkankorotusten vaikutus (3 %) noin +70 000 €.
- Palvelujen ostojen 2 %:n korotus (noin + 6 000 €).
- Hankerahoituksen määrä (noin 90 000 euroa) on noin 27 000 euroa enemmän kuin vuonna 2024 ja noin 40 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Hankerahoituksen määrällä on vastaavasti vaikutusta henkilöstökuluihin.
- Myynti-/maksutuottojen lisääminen (käytön lisääntyminen, taksojen korottaminen), +40 000 €.

Ulkoiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP Poikkeama 2025	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	790 396	697 400	737 400	808 541	109,6 %
Myyntituotot	377 158	388 800	392 800	387 577	98,7 %
Maksutuotot	196 740	164 400	164 400	190 616	115,9 %
Tuet ja avustukset	134 700	91 600	121 600	148 057	121,8 %
Muut toimintatuotot	81 798	52 600	58 600	82 291	140,4 %
Toimintakulut	-3 485 338	-3 272 079	-3 312 079	-3 348 470	101,1 %
Henkilöstökulut	-2 372 916	-2 447 829	-2 487 829	-2 460 728	98,9 %
Palkat ja palkkiot	-1 908 032	-1 998 583	-2 038 583	-2 015 895	98,9 %
Henkilösivukulut	-464 884	-449 246	-449 246	-444 833	99,0 %
Palvelujen ostot	-365 976	-306 700	-306 700	-369 977	120,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281 189	-254 756	-254 756	-252 257	99,0 %
Avustukset	-410 712	-218 500	-218 500	-223 936	102,5 %
Muut toimintakulut	-54 546	-44 294	-44 294	-41 571	93,9 %
Toimintakate	-2 694 942	-2 574 679	-2 574 679	-2 539 929	98,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-33			-154	-154
Vuosikate	-2 694 975	-2 574 679	-2 574 679	-2 540 083	98,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 242				
Tilikauden tulos	-2 699 217	-2 574 679	-2 574 679	-2 540 083	98,7 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 699 217	-2 574 679	-2 574 679	-2 540 083	98,7 %

Sisäiset erät	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	43 731			50 911	50 911	
Toimintakulut	-2 341 247	-2 543 200	-2 627 200	-2 567 703	59 497	97,7 %
Toimintakate	-2 297 516	-2 543 200	-2 627 200	-2 516 792	110 408	95,8 %

Vapaa-aikapalvelujen toimintatuotot ylittivät budjetoidun noin 71 000 eurolla. Mm. opistojen lukukausi- ja kurssimaksut (noin 22 000 €), hankerahoitus (noin 26 000 €) ja vuokratuotot (23 000 €) toteutuivat arvioitua suurempina.

Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuotot lisääntyivät noin 18 000 euroa. Kasvua oli mm. uimahallimaksuissa ja hankerahoituksessa.

Vapaa-aikapalvelujen toimintakulut ylittyivät noin 36 000 eurolla budjetoidusta. Henkilöstökulut alittuivat noin 27 000 eurolla. Sen sijaan palvelujen ostot ylittyivät noin 63 000 eurolla (mm. erilaiset atk-kustannukset, asiantuntijapalvelut, matkustus- ja kuljetuskustannukset, koulutuskustannukset).

Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut vähenivät noin 137 000 euroa. Henkilöstökulut lisääntyivät noin 88 000 euroa (mm. henkilöstömäärän lisäys, palkankorotukset). Palvelujen ostot olivat molempina vuosina samalla tasolla. Avustukset vähenivät noin 187 000 eurolla (sopimusperusteisten avustusten siirtäminen kaupunginhallitukselle), aine- ja tarvikemenot (mm. kalusto) noin 30 000 eurolla ja muut kulut (vuokrat) noin 11 000 eurolla (ulkopuolelta vuokrattujen tilojen väheneminen).

Vapaa-aikapalvelujen toimintakate oli noin 35 000 euroa alle budjetoidun ja noin 155 000 euroa pienempi kuin vuonna 2024.

Vapaa-aikapalvelujen sisäiset kulut alittuivat noin 59 000 eurolla, mikä perustuu siivousskulujen toteutumiseen alle budjetoidun.